

23. September 2026

Onderwijs en cultuur

Tentoonstelling en gesprek met kunstenaars bieden nieuwe perspectieven op Duitsland en Israël

De tentoonstelling "Ik zie iets wat jij niet ziet. Duitsland. Israël. Inzichten." is geopend in het LernWerk // Gesprek met schrijfster Lizzie Doron en cultuurwetenschapper dr. Alexandra Nocke // De tentoonstelling is nog te zien tot en met 18 november

Met een vernissage en een gesprek met de kunstenaressen is dinsdagavond de tentoonstelling "Ik zie wat jij niet ziet. Duitsland. Israël. Inzichten." in het LernWerk Bocholt geopend.

Het is ontwikkeld door cultuurwetenschapper dr. Alexandra Nocke, die tevens medeauteur is van het boek "Israel. Duitsland. Inzichten.", dat die avond eveneens centraal stond. Samen met de Israëliische schrijfster en mensenrechtenactiviste Lizzie Doron sprak ze over persoonlijke ervaringen, verschillende perspectieven en kwesties als thuis, identiteit en verbondenheid.

De tentoonstelling maakt tevens deel uit van de Interculturele Week 2026 in Bocholt. De vernissage bood ruimte voor ontmoetingen, uitwisseling en een verandering van perspectief. Daarbij stond bewust de nadruk op de persoonlijke verhalen van mensen die Duitsland en Israël uit eigen ervaring kennen.

Dr. Alexandra Nocke gaf aan het begin een inleiding over het ontstaan en het idee achter de tentoonstelling. Als cultuurwetenschapper, curator en medeauteur van het boek "Israel. Duitsland. Inzichten." houdt zij zich al vele jaren bezig met vragen over herinnering, identiteit en de Duits-Israëliische dialoog. De tentoonstelling en het boek gaan in op de persoonlijke ervaringen van mensen die een band hebben met beide landen. Kerstin Erkens, tweede loco-burgemeester van de stad Bocholt, heette de gasten welkom. Zij benadrukte het belang van ontmoetingsformules die mensen met verschillende levensverhalen, overtuigingen en ervaringen met elkaar in gesprek brengen en zo de democratische samenleving op gemeentelijk niveau bevorderen.

Tijdens de opening werd bovendien stilgestaan bij de overleden Bocholtse heemkundige Josef Niebur. Met name zijn jarenlange inzet voor de lokale herinneringscultuur werd geprezen.

35 mensen, twee vragen

De tentoonstelling stelt 35 persoonlijkheden uit de cultuur, de politiek, de diplomatie, de media en het maatschappelijk middenveld voor. Zij hebben allemaal een persoonlijke band met Duitsland en Israël en beantwoorden elk twee vragen: "Waar denk je aan als je aan Israël denkt?" en "Waar denk je aan als je aan Duitsland denkt?". De daaruit voortvloeiende inzichten tonen uiteenlopende ervaringen, herinneringen en associaties. De tentoonstelling is verdeeld over twee ruimtes in het LernWerk: de foyer en de kleine foyer op de eerste verdieping. In plaats van één uniform perspectief staan individuele biografieën en alledaagse verhalen centraal.

Gesprek over thuis en identiteit

Tijdens het kunstenaarsgesprek bespraken Alexandra Nocke en Lizzie Doron persoonlijke en maatschappelijke banden tussen Duitsland en Israël. Lizzie Doron vertelde over haar leven tussen Tel Aviv en Berlijn, haar werk als schrijfster en haar inzet voor vrede en mensenrechten. Het gesprek ging onder andere over de vraag wat thuis en erbij horen precies inhoudt en hoe persoonlijke ervaringen, taal en cultuur de eigen identiteit vormgeven.

Aan de hand van teksten en persoonlijke herinneringen ontstond een veelzijdige uitwisseling over het joodse leven, maatschappelijke ontwikkelingen en verschillende vormen van verbondenheid. Daarbij werd duidelijk dat persoonlijke verhalen toegang kunnen bieden tot thema's die in publieke debatten vaak sterk politiek gekleurd zijn.

Sylvia Löhrmann, vertegenwoordiger van de deelstaat Noordrijn-Westfalen voor de bestrijding van antisemitisme, voor het joodse leven en de herdenkingscultuur, leverde een digitale toespraak. Zij pleitte ervoor om verschillende perspectieven in ogenschouw te nemen en de aandacht te richten op de mensen en hun verhalen.

Tentoonstelling tot november

De tentoonstelling "Ik zie wat jij niet ziet. Duitsland. Israël. Inzichten." is ontwikkeld ter gelegenheid van de 60e verjaardag van de diplomatieke betrekkingen tussen Duitsland en Israël en werd in 2025 voor het eerst getoond in het parlement van Noordrijn-Westfalen. De tentoonstelling is momenteel op verschillende locaties in Noordrijn-Westfalen te zien.

In het LernWerk Bocholt is de tentoonstelling nog tot en met 18 november 2026 te bezoeken. De tentoonstelling wil mensen stimuleren om kennis te maken met verschillende ervaringen, vragen te stellen en met elkaar in gesprek te komen. Het evenement is een samenwerking tussen de VHS Bocholt-Rhede-Isselburg, de afdeling Cultuur en Archief en de werkgroep Westmünsterland van de Deutsch-Israelische Gesellschaft e.V. en wordt gesubsidieerd door de stad Bocholt, het VHS-project "Vielfalt (mede)vormgeven - Focus 2026: onderwijstrajecten democratisch, professioneel, gezamenlijk en duurzaam versterken" en de Rudolf en Margot Ostermann-Stichting.

© Stadt Bocholt

35 biografieën bieden verschillende perspectieven op Duitsland en Israël

© Stadt Bocholt

Schrijfster en activiste Lizzie Doron (links) in gesprek met cultuurwetenschapper dr. Alexandra Nocke.